

General Certificate of Secondary Education
2024

Uimhir Lárionaid

--	--	--	--	--

Uimhir Iarrthóra

--	--	--	--	--

Stair

Aonad 1

Grinnstaidéar ar an Domhan
Nua-aoiseach agus Staidéar Áitiúil

MV24/IM

[GHR11]

DÉ CÉADAOIN 15 BEALTAINE, MAIDIN

Am

1 uair 45 nóiméad, agus an t-am breise atá ceadaithe duit.

Treoir d'Iarrthóirí

Scríobh d'Uimhir Lárionaid agus d'Uimhir Iarrthóra sna spásanna chuige sin ag barr an leathanaigh seo agus ar leatháin bhreise ar bith. **Ní mór duit na freagraí a scríobh sna spásanna chuige sin sa scrúdpháipéar seo – is féidir go mbeidh níos mó spáis ann ná mar atá de dhíth ort. Tá línte breise curtha leis an leabhrán má tá tuilleadh spáis de dhíth ort. **Ná scríobh ar leathanaigh bhána.****

Comhlánaigh le dúch dubh amháin.
Freagair **gach ceann** de na ceisteanna as do rogha i Roinn A agus **gach ceann** de na ceisteanna as do rogha i Roinn B.

Eolas d'Iarrthóirí

Is é 80 an marc iomlán don pháipéar seo. Léiríonn figiúirí idir lúibíní atá priontáilte ag deireadh gach ceiste na marcanna atá ag dul do gach ceist nó do gach cuid de cheist. Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa i gCeisteanna **3, 4** agus **5** i Roinn A agus i gCeist **12** i Roinn B.

Roinn A

Roghnaigh **aon** rogha **amháin**. Freagair **gach** ceist as **do rogha**.

Roghanna

Leathanaigh

Rogha 1:

An Saol i nGearmáin na Naitsithe,
1933–1945

4–13

Roinn A

Rogha 1: An Saol i nGearmáin na Naitsithe, 1933–1945

Freagair **gach** ceist

- 1 Seo thíos liosta téarmaí a bhaineann le saol oibrithe sa Ghearmáin idir 1933 agus 1939: [1 mharc do gach ceann]

Áilleacht na hOibre (SdA)

Atharmáil

Fronta Saothair na Gearmáine (DAF)

Neamhthuilleamaíocht eacnamaíochta

Seirbhís Náisiúnta Saothair (RAD)

Meaitseáil **gach** téarma leis an chur síos cheart agus scríobh do fhreagra sa spás chuige sin.

Tá an chéad cheann déanta duit.

Ag feidhmiú in ionad na gceardchumann agus smacht acu ar oibrithe

Fronta Saothair na Gearmáine (DAF)

(a) Chuir siad fostaíocht ar fáil d'oibrithe trí airm a dhéanamh

(b) Scéimeanna oibre poiblí d'fhir óga

(c) D'fheabhsaigh siad coinníollacha oibre i monarchana

(d) Rinne siad iarracht geilleagar
na Gearmáine a dhéanamh
neamhthuilleamaíoch

2 Cuir síos ar **dhá** dhóigh ar mhéadaigh Hitler agus na Naitsithe a smacht ar an Ghearmáin in 1933.

[3 mharc do gach ceann]

1. _____

2. _____

Bain úsáid as na línte thíos má bhíonn siad de dhíth.

Bain úsáid as na línte thíos má bhíonn siad de dhíth.

Leathanach Bán

Roinn B

Roghnaigh **aon** rogha **amháin**. Freagair **gach** ceist as **do rogha**.

Roghanna

Leathanaigh

Rogha 2:	Caidrimh atá ag Athrú: Tuaisceart Éireann agus a Chomharsana 1965–1998	16–30
-----------------	---	-------

Roinn B

Rogha 2: Caidrimh atá ag Athrú: Tuaisceart Éireann agus a Chomharsana, 1965–1998

Freagair **gach** ceist

7 Déan staidéar ar **Foinse A** thíos agus freagair an cheist a leanann.

Foinse A: Sliocht as óráid leis an Phríomh-Aire Terence O’Neill, 9ú Aibreán 1966, ar thorthaí a chuid polasaithe eacnamaíocha i dTuaisceart Éireann

Ghríosaigh ár gcuid polasaithe tionscail nua le hoscailt i dTuaisceart Éireann. Tá an dífhostaíocht ag leibhéal chomh híseal agus a bhí ann le tamall de bhlianta. Ag tiomáint thart faoin tír, feiceann muid bóithre agus mótarbhealaí nua naisc níos nuaí iompair.

Foinse A in úsáid agat agus do chuid eolais chomhthéacsúil féin, tabhair aon chúis amháin a mhíníonn cad chuige a raibh rath ar chuid de ghníomhartha Terence O'Neill le geilleagar Thuaisceart Éireann a fheabhsú. [2 mharc]

8 Déan staidéar ar **Fhoinse B** thíos agus freagair an cheist a leanann.

Foinse B: Sliocht ó thuairisc nuachta ar mhórshiúl de chuid Chumann Chearta Sibhialta Thuaisceart Éireann (NICRA), 5ú Deireadh Fómhair 1968

Bunaíodh **NICRA** le cearta sibhialta a bhaint amach ar nós leithdháileadh tithíochta agus obair rialtais ar bhonn cothrom. Is é a mhian go dtabharfaí aon vóta amháin an duine isteach, agus deireadh a fheiceáil le daingniú teorainneacha toghcheantair, a mbíonn sé mar thoradh orthu go mbíonn comhairlí i gceantair náisiúnacha faoi stiúir aontachtaithe.

Foinse B in úsáid agat agus do chuid eolais chomhthéacsúil féin, tabhair dhá chúis a mhíníonn cad chuige ar bunaíodh Cumann Chearta Sibhialta Thuaisceart Éireann (NICRA).

[2 mharc do gach ceann]

1. _____

2. _____

9 Déan staidéar ar **Fhoinse C** thíos agus freagair an cheist a leanann.

Foinse C: Sliocht as óráid le Brian Faulkner, Príomh-Aire Thuaisceart Éireann, 24ú Márta 1972

Cailleadh cumhachtaí, a bhí in úsáid ag Stormont le breis agus caoga bliain, a bheidh mar thoradh ar ghníomhartha rialtas na Breataine. Dúirt mé le Príomh-Aire na Breataine go lagódh cealú na gcumhachtaí tábhachtacha seo rialtas Stormont. Is bua don IRA é smacht a chailleadh ar dhlí agus ord. Mar fhreagairt, tá socraithe againn éirí as rialtas.

Bain úsáid as na línte thíos má bhíonn siad de dhíth.

11 (a) Ainmnigh ceannaire Urgharda Uladh.
[1 mharc]

(b) Tabhair **aon** téarma **amháin** de chuid Chomhaontú Aoine an Chéasta, 1998.
[1 mharc]

(c) Luiagh **aon** fháth **amháin** ar chuir príosúnaigh phoblachtánacha tús le stailc ocrais in 1981. [1 mharc]

(d) Déan cur síos ar **aon** fhreagairt **amháin** ar iarrachtaí Terence O'Neill le caidrimh a fheabhsú le Poblacht na hÉireann.
[2 mharc]

Leathanach Bán

**(Leanann ceisteanna ar an chéad
leathanach eile)**

Seo deireadh an scrúdpháipéir

Sources

Opt 2A.....© Adapted from 'The O'Neill Years: Unionist Politics 1963-1969' by D. Gordon, Athol books, p.65-67 (1989)

Opt 2B.....© Adapted from BBC News BBC ON THIS DAY | 5 | 1968: Londonderry march ends in violence

Opt 2C.....CAIN: Events: Direct Rule: Text of a speech by Brian Faulkner following the announcement of Direct Rule from Westminster, Friday 24 March 1972

Don Scrúdaitheoir amháin	
Roinn A	
Uimhir Ceiste	Marcanna
1	
2	
3	
4	
5	
Roinn B	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
Marc Iomlán	

Uimhir Scrúdaitheora

Cuireadh isteach ar chead chun an t-ábhar cóipchirt uile a atáirgeadh.

I gcásanna áirithe is féidir nár éirigh le CCEA teagmháil a dhéanamh le húinéirí cóipchirt agus beidh sé sásta na hadmhálacha sin a fágadh ar lár a chur ina gceart amach anseo ach é a chur ar an eolas.